

BILELIKDÄKI MAKSATNAMA:

ÝERLI DEREJEDE HEMMETARAPLAÝYN ÝOKARY HILLI DURMUŞ HYZMATLARYNY GIRIZMEK ARKALY DURMUŞ GORAGLYLYGY ULGAMYNY KÄMILLEŞDIRMEK

Türkmenistanyň hökümeti orta möhletli milli ösüş maksatnamasynda we adam hukuklary boýunça Hereketleriň milli Meýilnamasynda durmuş hyzmatlaryny kämilleşdirmegi ileri tutulýan ugurlaryň biri hökmünde kesgitledi.

BMG-niň Türkmenistan boýunça toparynyň goldamagynda Durnukly ösüş maksatlaryna (DÖM) hem laýyk gelýän ýerli derejede hemmetaraplaýyn ýokary hilli durmuş hyzmatlarynyň milli nusgasyny döretmek arkaly durmuş hyzmatlaryny etmek ulgamyny döwrebäplaşdyrmagy meýilleşdirýär.

Şu maksat bilen BMG we Türkmenistanyň Hökümeti 2019-njy ýylyň dekabry aýynda Türkmenistanda durmuş goraglylygy ulgamyny kämilleşdirmek barada Bilelikdäki maksatnama gol çekdiler.

BILELIKDÄKI MAKSATNAMANYŇ MAKSADY

Bilelikdäki maksatnama Türkmenistanyň durmuş goraglylygy ulgamyny ýerli derejede hemmetaraplaýyn ýokary hilli durmuş hyzmatlaryny bermäge taýýarlamaklygy maksat edinýär. Bu bolsa kömege iň mätäç adamlara olaryň ýüzbe-ýüz bolýan dürli meselelerini çözmäge we özbaşdak durmuşlaryna dowam etmäge has köp mümkinçilik döreder.

BILELIKDÄKI MAKSATNAMA ŞU AŞAKDAKYLAR BOÝUNÇA

TÜRKMENISTANYŇ HÖKÜMETINI GOLDAR:

- Esasy düzüm böleklerini syn-agdan geçirmek arkaly ýerli derejede berilýän hemmetaraplaýyn ýokary hilli durmuş hyzmatlarynyň nusgasyny işläp düzmek.
- Ýerli derejede durmuş hyzmatlaryny etmegiň täze ulgamyny ornaşdyrmak üçin kanunçylyk binýadyny kämilleşdirip güýçlendirmek we institusional gurallaryny döretmek
- Türkmenistanda durmuş işi we durmuş hyzmaty boýunça mümkinçilikleri artdyrmak.

MAKSADA YETMEK ÜÇİN EDİLMELİ İŞLER

ESASY DÜZÜM BÖLEKLERINI SYNAGDAN GEÇİRMEK ARKALY ÝERLI DEREJEDE HEMMETARAPLAÝYN ÝOKARY HILLI DURMUŞ HYZMATLARYNYŇ NUSGASYNY IŞLÄP DÜZMEK BOÝUNÇA:

01.

Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrligi 45 raýaty durmuş işi boýunça hünärmen wezipesine işe kabul eder. Olar ýörite okuw geçerler we degişli hünär tejribeliginiň dowamynda bilelikdäki maksatnamanyň maksat toparlarynyň aýratyn zerurlyklaryny ýüze çykarmak üçin ýurdumyzyň 20 etrabynda adamlaryň şahsy zerurlyklaryna baha bermegi öwrenerler.

02.

Ýurdumyza bar bolan durmuş hyzmatlaryna seljerme berler we şonuň esasynda täze durmuş hyzmatlaryň görnüşleri meýilleşdiriler, işlenip düzüler, hem-de öňden bar bolan durmuş hyzmatlary berkidiler.

03.

Durmuş hyzmatlarynyň 15 nusgasy dörediler. Bu işiň çäginde durmuş hyzmatlaryny etmek boýunça döwlet sargyt gurallary işlenip taýýarlanar we synagdan geçiriler. Bilelikdäki maksatnamanyň çarçuwasynda döwlete degişli durmuş taýdan hyzmat edýän edaralar we jemgyýetçilik birleşikleri ýerli derejede ýöriteleşdirilen durmuş hyzmatlaryny işläp taýýarlamaga we şol hyzmatlary etmäge bäsleşik esasynda çagyrylar.

ÝERLI DEREJEDE DURMUŞ HYZMATLARYNY ETMEGIŇ TÄZE ULGAMYNY ORNAŞDYRMAK ÜÇİN KANUNÇYLYK BINÝADYNY GÜÝÇLENDIRMEK WE INSTITUSIONAL GURALLARYNY DÖRETMEK BOÝUNÇA:

01.

Ilata durmuş hyzmatlaryny etmek boýunça kanunçylyk binýadyna syn berler hem-de durmuş hyzmatlarynyň täze nusgalaryny synagdan geçirmekde gazanylan amaly netijelere esaslanyp, olary kämilleşdirmek barada teklipler taýýarlap berler.

02.

Durmuş hyzmatlaryny etmegiň köp derejeli ulgamyny kesgitläýän döwlet sargyt gurallary we institusional gurluşy işlenip düzüler.

03.

Durmuş hyzmatlaryny etmegiň täze nusgasynyň ykdysady netijeliligi we artykmaçlyklary görkeziler.

TÜRKMENISTANDA DURMUŞ İŞI WE DURMUŞ HYZMATY BILEN BAGLY MÜMKINÇILIKLERI ARTDYRMAK BOÝUNÇA:

01.

Durmuş işi boýunça hünärmenlere, durmuş işi boýunça dolandyryjylara, durmuş taýdan edilýän hyzmatlary üpjün edijilere we durmuş hyzmatlary bilen bagly dürli hünärleriň wekillerine 6 okuw maksatnamanyň esasynda durmuş işi we ýerli derejede edilýän hemmetaraplaýyn durmuş hyzmatlary boýunça dürli ýygylkda hünär okuwlary geçiriler.

02.

Ýokary okuw jaýlary üçin halkara ünlülere esaslanýan we ýerli hukuk, durmuş hem-de medeni şertlere laýyk gelýän durmuş işi boýunça okuw maksatnamalaryny kämilleşdirmek barada teklipler berler.

03.

Durmuş işi hünäri boýunça ölçegler we onuň esasy hünär talaplary işlenip düzüler.

GARAŞYLÝAN NETIJELER

- Bilelikdäki maksatnamanyň ýerine ýetirilmeli möhletiniň ahyryna çenli Türkmenistanyň Hökümeti durmuş taýdan hyzmat etmegiň täze nusgasyny dolulygyna kabul eder we 2025-nji ýyla çenli ony giň möçberde durmuşa geçirmäge başlar;
- 2022-nji ýylyň ortasyna çenli ýerli derejede edilýän täze durmuş hyzmatlary görkeziler, synagdan geçiriler we netijeliligine baha berler;
- 2022-nji ýyla çenli Bilelikdäki maksatnamanyň netijelerine we synagdan geçiriljek hyzmatlaryň netijeliligine esaslanyp, Hökümet ýerli derejede edilýän durmuş hyzmatlaryna goýberilýän býujet serişdeleriniň möçberini artdyrar;
- 2022-nji ýyla çenli durmuş hyzmatyna mätäç bolan ähli adamlaryň şahsy zerurlyklaryny kanagatlandyrmak we olaryň durmuş ornaşdyrylmagyny üpjün etmek üçin ýerli derejede edilýän durmuş hyzmatlary durmuş işi boýunça ýörite hünärmenler we ygtyýarly durmuş hyzmatyny üpjün edijiler tarapyndan berler.

HEMMETARAPLAÝYN ÝOKARY HILLI DURMUŞ HYZMATLARY NÄME?

- Maýyplygy bolan adamlara öz durmuşlaryny özbaşdak dowam etmäge ýardam eder ýaly şahsy goldaw bermek boýunça durmuş hyzmatlary;
- Öýde saglygyny dikeldýän, idege mätäç we dowamly keseli bolan adamlara öýlerinde berilýän durmuş-saglyk hyzmatlary;
- Kyn durmuş ýagdaýyna düşen, şol sanda maýyp çagalary bolan maşgalalara goldaw bermek boýunça durmuş hyzmatlary;
- Ene-atalary tarapyndan idegsiz galdyrylan çagalary goldamak boýunça, şeýle-de ene-atasyndan jyda düşmek howpy abanýan çagalara durmuş taýdan doly goldaw bermek boýunça durmuş hyzmatlary;
- Gender esasly zorlugyň önüni almak we oňa garşy göreşmek üçin edilýän durmuş hyzmatlary;
- Döwlet mekdep-internadyny tamamlýan ýaşlaryň jemgyýetde öz ornunlaryny tapmaklary üçin berilýän durmuş hyzmatlary;
- Maşgalada ene-atalaryň zyýanly endigi bolan ýagdaýynda edilýän durmuş hyzmatlary.

BILELIKDÄKI MAKSATNAMA BARADA MAGLUMAT

 <p>MALIÝE ÇEŞMESI Durnukly ösüş maksatlarynyň Bilelikdäki Gaznasy BMG-niň Çagalar gaznasy BMG-niň Ösüş maksatnamasy BMG-niň Ilat gaznasy BMG-niň Neşe serişdeleri we jenaýatçylyk baradaky müdirligi</p>	 <p>BÝUJET SERIŞDESI ABŞ-nyň 2 350 000 dollary</p>	 <p>MAKSATNAMANYŇ MÖHLETI 2020-nji ýylyň ýanwar aýy – 2022-nji ýylyň ýanwar aýy</p>
<p>ESASY MILLI HYZMATDAŞ Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrligi</p>	<p>MILLI HYZMATDAŞLAR Mejlis Daşary işler ministrligi Saglygy goraýyş we derman senagaty ministrligi Bilim ministrligi Maliýe we ykdysadyýet ministrligi</p> <p>Içeri işler ministrligi Adalat ministrligi Sport we ýaşlar syýasaty ministrligi Döwlet, hukuk we demokratiýa instituty Statistika baradaky döwlet komiteti</p>	
<p>JEMGYÝETÇILIK BIRLEŞIKLERI Türkmenistanyň Gyzyly Ýarymaý Milli jemgyýeti Ýeňme Keýik Okara Körler we kerler jemgyýeti</p>	<p>BMG-NIŇ HYZMATDAŞLYK EDÝÄN EDARALARY Alyp baryjy edara: BMG-niň Çagalar gaznasy</p> <p>BMG-niň Ösüş maksatnamasy BMG-niň Ilat gaznasy BMG-niň Neşe serişdeleri we jenaýatçylyk baradaky müdirligi</p>	